

Kurshandledning och kurslitteratur: LK0274 Hälsoträdgårdar

Det här är en kurshandledning tänkt som ett stöd för dig som läser kursen Hälsoträdgårdar, 15 hp, hösten 2020. Kurshandledningen innehåller presentation av:

- Kursens upplägg, kurshemsida och canvas sid 1
- Kursledare, kursansvarig och examinator sid 1
- Obligatoriska moment samt zoom sid 2
- Kursuppgifter sid 3-10
- Kursplan sid 10-11
- Betygskriterier sid 12
- Kurslitteratur sid 13-15

Kursens upplägg

Kursen går på helfart under höstterminens första kursperiod, den 31 august till den 30 oktober. Kursen kombinerar schemalagda föreläsningar, studiebesök och andra aktiviteter med eget arbete hela eller delar av kursdagar, (se separat kursschema)

Eget arbete inkluderar:

- arbetet kring och med de obligatoriska inlämningsuppgifterna,
- arbetet med övningar och redovisningar i kursen,
- inläsning av litteratur och underlag,
- arbete med egen dokumentation från kursens övningar, seminarier och studiebesök.

Fördelningen är ca 20 schemalagda kursdagar och ca 20 kursdagar för eget arbete. (En kursdag kan vara en hel dag eller del av dag)

Kurshemsida och Canvas

Kurshemsidan är informationskanalen inför kursstart. Du når den via:

<https://www.slu.se/utbildning/program-kurser/kurser/> Ange kurskod:

LK0274. Här publiceras enbart allmän information om kursen.

Från och med kursstart och mellan kursträffarna använder vi Canvas. Här lägger kursledarna ut meddelanden och information angående kursen. På Canvas finns även moduler som innehåller kursmaterial, inlämningsmappar för inlämningar samt kontaktuppgifter till kursens studenter och dess kursledning. Du når kurshemsidan på Canvas direkt via din studentinloggning. Din studentinloggning når du på: <https://student.slu.se/>
Är du sedan tidigare student, gäller din tidigare inloggning.

Canvas nås även via www.slu.se/canvas men först sedan du registrerats på kursen.

Ange kurskod: LK0274

Ni kan alltid kontakta kursledare/kursansvarig direkt per e-post eller telefon:

Kursledare:

Frederik Tauchnitz

frederik.tauchnitz@slu.se

Tel: 040-41 55 39

Kursansvarig och examinator:

Anna Bengtsson

anna.bengtsson@slu.se

Tel: 040-41 51 70

Bitr. examinator:

Anna Litsmark

anna.litsmark@slu.se

Tel: 040-41 55 32

Obligatoriska moment

Kursen är en mötesplats för personer med intresse för miljöpsykologi och hälsoträdgårdar. De schemalagda kursdagarna och de diskussioner och kunskapsutbyten som sker under dessa dagar är en viktig del av kursen. Därför har vi en regel på 80 procent närvaro av schemalagda kursdagar med föreläsningar och aktiviteter. Frånvaro och eventuella kompensationsuppgifter diskuteras med kursledningen. Med tanke på kursens progression är principen vidare att studenter kan fullborda kursen genom att ta igen missade moment nästa gång kursen går.

Om zoom på kursen

Under normala omständigheter är denna kurs campusbaserad men på grund av rådande situation kommer samtliga moment på kursen även erbjudas på distans via zoom under hösten 2020. Förhoppningsvis kommer vi ha möjlighet att ses på Alnarp under kursen men om det inte är möjligt på grund av Covid19 är zoom lösningen för att kursen ändå ska kunna genomföras. Därför är det viktigt att alla installerar zoom innan kursen börjar och ser till att video och ljud fungerar bra. Läs mer här: <https://student.slu.se/sw-nyheter/2020/3/nu-har-du-som-student-tillgang-till-motesverket-zoom/>

Obligatoriska uppgifter, övningar, seminarium samt studiebesök

Lärandemålen kommer att examineras genom 5 inlämningsuppgifter, 2 övningar, 3 seminarium samt 4 studiebesök (obs, om studiebesök ej är möjligt att genomföra kommer alternativ att finnas):

Samma målgrupp används i A, B, C & D

Samma plats används i C& D.

- Inlämningsuppgift: *Beskrivning av miljöpsykologiska teorier och begrepp inom hälsoträdgårdar*
- Inlämningsuppgift A (Fas A): *Samla kunskap om en vald patientgrupp/målgrupp*
- Inlämningsuppgift B (Fas B): *Samla erfarenhet om den valda patientgruppen/målgruppen via intervju*
- Inlämningsuppgift C (Fas C): *Platsanalys av vald plats*
- Inlämningsuppgift D (Fas D): *Gestaltningförslag på den valda platsen med fokus på den valda målgruppen.*
- Övning: *”Bekväm och inspirerande miljö för äldre med vårdbehov”*
- Övning: *”Att söka sin plats i Alnarps rehabiliteringsträdgård”* (alternativ vid behov)
- Seminarium: *Från grundläggande behov till miljö/upplevelse och design av utemiljö*
- Frivilligt seminarium: *Från målgrupp till användning av utemiljö*
- Seminarium: *Att utveckla en intervjuguide*
- Seminarium: *Analys av parkkaraktärer i Alnarpsparken*
- Seminarium: *Platsanalys*
- Studiebesök: *Alnarps rehabiliteringsträdgård* (alternativ vid behov)
- Studiebesök: *Utemiljöer i Köpenhamn* (alternativ vid behov)
- Studiebesök: *”Vårdmiljöer” på USIL i Lund* (alternativ vid behov)
- Studiebesök: *Utemiljön vid äldreboenden i Lund* (alternativ vid behov)

Kursuppgifter

De instruktioner som följer till inlämningsuppgifterna är menade att lämna rum för fria tolkningar. Eftersom ni studenter i kursen har olika bakgrund och kunskap med er kommer uppgifterna att kunna utformas olika. Detta ser vi som en tillgång då nya sätt att utföra uppgifterna kan komma fram. Oavsett hur du väljer att tolka instruktionerna har du möjlighet att uppnå högre betyg. Fokus ligger på vad du med dina förkunskaper och erfarenheter skapar och utvecklar här under kursen samt din förmåga att beskriva och reflektera kring processen.

Inlämningsuppgift: Beskrivning av miljöpsykologiska teorier och begrepp inom hälsoträdgårdar

Din uppgift är att göra en sammanställning av kurslitteratur och litteratur du själv sökt upp på temat "Landskapsarkitekturens miljöpsykologi och hälsoträdgårdar".

1. I sammanställningen ska du redogöra för begreppet hälsoträdgård
2. redogöra för ett eget urval av begrepp, modeller och teorier inom landskapsarkitekturens miljöpsykologi, som återfinns i kurslitteraturen
3. ge exempel på vad hälsoträdgårdar kan innehålla och hur de kan användas

Det ska framgå vad som är egna reflektioner och vad som är hämtat i litteraturen.

Källhänvisningar ska tydligt visa var olika fakta kommer ifrån enligt ett vedertaget system.

Se: <https://www.slu.se/site/bibliotek/skriva-och-referera/skriva-referenser/referera-i-text-enligt-harvard/> Källförteckning ska finnas längst bak i sammanställningen:

<https://www.slu.se/site/bibliotek/skriva-och-referera/skriva-referenser/referenslista-enligt-harvard/>

Omfattning: Skriftlig redogörelse på max 3 A4 sidor (exklusive källförteckning).

Examination: Uppgiften ges enbart godkänt eller icke godkänt samt ett skriftligt omdöme från en annan student. Se Lärande mål 1, 6 och dess betygsriterier. Betyg 3 motsvarar godkänt.

Inlämning enligt schema på Canvas eller till: anna.bengtsson@slu.se

Inlämningsuppgift A (Fas A): Samla dokumenterad kunskap om en målgrupp

I denna uppgift ska du välja en målgrupp/patientgrupp och göra en skriftlig sammanställning utifrån skriftliga källor. (Obs! Du ska inte välja målgruppen *Äldre med vårdbehov* som ni arbetat med i grupp tidigare i kursen). Målgruppen/patientgruppen du väljer, ska du sedan fortsätta arbeta med i de kommande kursuppgifterna B, C och D.

Utgå från punkterna nedan:

1. Definiera din valda patientgrupp/målgrupp (t.ex. diagnos/sjukdom ev. ålder/kön etc.)
2. Vad kännetecknar patientgruppen i form av symptom, funktionsbegränsningar, osv.
3. Vilka särskilda behov patientgruppen har i kontakten med omgivningen (inklusive egen tolkning om så behövs)
4. Sök dokumenterad kunskap om hälsoträdgårdar för denna patientgrupp. – Hur kan trädgården användas av patientgruppen?
5. Gör en sammanställning med viktiga aspekter för patientgruppen i kontakten med utemiljön, gärna i punktform.

Forskningsanknytningen är en viktig aspekt av arbetet. Det ska framgå vad som är egna reflektioner och vad som är hämtat i litteraturen. Källhänvisningar ska tydligt visa var olika fakta kommer ifrån enligt ett vedertaget system. Se: <https://www.slu.se/site/bibliotek/skriva-och-referera/skriva-referenser/referera-i-text-enligt-harvard/> Källförteckning ska finnas längst bak i sammanställningen: <https://www.slu.se/site/bibliotek/skriva-och-referera/skriva-referenser/referenslista-enligt-harvard/>

Omfattning: Skriftlig redogörelse på max 3 A4 sidor (exklusive källförteckning).

Examination: Se Lärande mål 2, 3, 6 och dess betygskriterier. Betyg 3 motsvarar godkänt.

Inlämning enligt schema på Canvas eller till: anna.bengtsson@slu.se

Inlämningsuppgift B (Fas B): Samla erfarenhet om den valda patientgruppen/målgruppen via intervju.

I denna uppgift ska du utgå från din slutliga sammanställning i punktform om patientgruppen/målgruppen från inlämningsuppgift A (Fas A) och lägga till kunskap från personer med erfarenhet av mål-/patientgruppen. (Tänk på att boka tid för intervju så snart du valt målgrupp/patientgrupp!)

Arbeta enligt följande riktlinjer:

1. Utgå från punktsammanställningen från Fas A över målgruppens/patientgruppens behov liksom användningen av och uppmärksammade kvaliteter i utemiljöer/hälsoträdgårdar för att möta dessa behov. Utveckla en intervjuguide utifrån dessa punkter.
2. Sök upp en eller flera personer med erfarenhet från privatliv eller yrkesliv av patient-/målgruppen och genomför minst en intervju, exempelvis med vårdare, anhörig eller patient. Tänk på att hålla intervjupersonen anonym i din presentation.
3. Beskriv i din inlämning i korta ordalag bakgrunden till, förberedelserna för och genomförandet av intervjun.
4. Redovisa hur du utifrån resultatet av intervjun utvecklar punkterna från Fas A, exempelvis: genom att dessa förändras, blir mer detaljerade, genom att nya kommer till och andra försvinner.

Forskningsanknytningen är en viktig aspekt av arbetet. Det ska framgå vad som är egna reflektioner och vad som är hämtat i litteraturen. Källhänvisningar ska tydligt visa var olika fakta kommer ifrån enligt ett vedertaget system. Se: <https://www.slu.se/site/bibliotek/skriva-och-referera/skriva-referenser/referera-i-text-enligt-harvard/> Källförteckning ska finnas längst bak i sammanställningen: <https://www.slu.se/site/bibliotek/skriva-och-referera/skriva-referenser/referenslista-enligt-harvard/>

Omfattning: Utvecklad skriftlig redogörelse på max 5 A4 sidor (exklusive källförteckning).

Examination: Se Lärande mål och betygskriterier. Betyg 3 motsvarar godkänt.

Inlämning enligt schema i inlämningsmapp på Canvas eller till: anna.bengtsson@slu.se

Inlämningsuppgift C (Fas C): Platsanalys av vald plats

1. Välj en miljö med relevans för patientgruppen/målgruppen du undersökt i Fas A och B. (Du ska senare använda samma plats i Uppgift D).
2. Du kan välja en befintlig plats som i nuläget används av målgruppen eller en ny plats som du föreslår.
3. Beskriv miljön på en översiktlig planskiss.
4. Välj ett befintligt analysverktyg från litteraturlistan och/eller föreläsningar på kursen och analysera miljön med detta verktyg.
5. Skapa ett eget analysverktyg genom att utveckla din sammanställning av punkterna från Fas A och B. Utgå från målgruppens specifika behov.
6. Analysera miljön med ditt eget verktyg. Redovisa på plan/planer och i text. Ha hela tiden din målgrupp i fokus.
7. Diskutera hur pass väl platsen fungerar idag med tanke på patientgruppens behov.
8. Utvärdera analysverktygen, dels ditt eget, dels det du valde i litteraturlistan
 - Hur fungerade analyserna? Beskriv deras för- och nackdelar.

Presentera ditt eget analysverktyg med hjälp av sammanställningen från inlämningsuppgift A och B. Tänk på att inlämningsuppgift C ska kunna läsas och förstås fristående från uppgift A o B. Redovisa dina platsanalyser (minst två) i plan och beskriv i text hur du gått tillväga. Beskriv för- och nackdelar med de olika analyserna och om de kompletterar varandra.

Forskningsanknytningen är en viktig aspekt av arbetet. Det ska framgå vad som är egna reflektioner och vad som är hämtat i litteraturen. Källhänvisningar ska tydligt visa var olika fakta kommer ifrån enligt ett vedertaget system. Se: <https://www.slu.se/site/bibliotek/skriva-och-referera/skriva-referenser/referera-i-text-enligt-harvard/>

Källförteckning ska finnas längst bak i sammanställningen:

<https://www.slu.se/site/bibliotek/skriva-och-referera/skriva-referenser/referenslista-enligt-harvard/>

Omfattning: Utvecklad skriftlig redogörelse på max 5 A4 sidor (exklusive källförteckning). Planer, skisser och text i fri omfattning. Tänk på att planer och platsanalyser ska gå att förstå även om man inte varit på platsen. Observera att avsikten med inlämningsuppgift C är att undersöka en befintlig miljö, inte att göra ett gestaltningsförslag (kommer i Uppgift D).

Examination: Se Lärande mål 3, 4, 6 och dess betygskriterier. Betyg 3 motsvarar godkänt.

Inlämning enligt schema på Canvas eller till: anna.bengtsson@slu

Inlämningsuppgift D: Designförslag - Gestaltning/Förvaltning av den valda platsen (C) med fokus på den valda målgruppen (A o B).

1. Utgå från samma plats/miljö du undersökt och analyserat i inlämningsuppgift C, med relevans till din valda patient-/målgrupp från uppgift A o B .
2. Sammanställ resultaten från uppgift A, B och C och använd dem som underlag inför designförslaget.
3. Gör ett designförslag över utemiljön du analyserade i Uppgift C baserat på underlagen från uppgift A, B och C.
4. Ditt förslag kan vara ett Gestaltningsförslag där du gör en helt ny design på en plats eller ett Förvaltningsförslag där du omformar och lägger till saker i en redan befintlig design.
 - Redovisa ditt designförslag i plan, text och skisser. Ha hela tiden din målgrupp i fokus. En tydlig anknytning till de tidigare uppgifterna (A, B och C) samt till relevant litteratur är en fördel.
 - Redovisa i text din arbetsprocess i steg D.
 - Diskutera hur platsens utformning med din design, kommer att kunna möta målgruppens behov.
5. Beskriv och reflektera kring processen (A-D) för att ta fram förslaget.

Tänk på att uppgift D ska kunna läsas och förstås fristående från uppgift A, B och C.

Omfattning: Beskrivand text, planer och skisser i fri omfattning. Tänk på att planerna ska gå att förstå även om man inte varit på platsen. Tänk också på att resultatet ska kunna presenteras inför hela gruppen.

Forskningsanknytningen är en viktig aspekt av arbetet. Det ska framgå vad som är egna reflektioner och vad som är hämtat i litteraturen. Källhänvisningar ska tydligt visa var olika fakta kommer ifrån enligt ett vedertaget system. Se: <https://www.slu.se/site/bibliotek/skriva-och-referera/skriva-referenser/referera-i-text-enligt-harvard/>

Källförteckning ska finnas längst bak i sammanställningen:

<https://www.slu.se/site/bibliotek/skriva-och-referera/skriva-referenser/referenslista-enligt-harvard/>

Under den **muntliga presentationen** bör fokus ligga på tillvägagångssättet för arbetet samt övergripande kring de viktigaste resultaten.

Examination: Se Lärandemål 4, 5 och 6 och dess betygsriterier. Betyg 3 motsvarar godkänt.

Inlämning enligt schema på Canvas eller till: anna.bengtsson@slu.se

Seminarium: Från grundläggande behov till miljö/upplevelse av utemiljö

Seminariet kan ses som en inledning till kursens röda tråd och till de inlämningsuppgifter som ingår i kursen. I seminariet arbetar vi i helklass. Vi använder den Sokratiska modellen för att fånga erfarenheter och kunskaper som finns i studentgrupperna och för att alla ska komma till tals. Vi resonerar, diskuterar och reflekterar om människans grundläggande behov och hur design av utemiljö kan tillmötesgå behoven.

Frivilligt seminarium: Från målgrupp till användning av utemiljö (prel)

Seminarieret sker tillsammans med studenter i kurs LK0281 (Trädgårdar i vård), inför övningen *Bekvämlighet och inspirerande utemiljö för äldre med särskilda behov*. I seminarieret arbetar vi i helklass och i grupper. Vi använder den Sokratiska modellen för att fånga erfarenheter och kunskaper som finns i studentgrupperna och för att alla ska komma till tals. Vi resonerar om, diskuterar och reflekterar om målgrupper och väljer tillsammans ut en målgrupp vi fördjupar oss i. Tillsammans beskriver vi målgruppens kännetecken, behov samt resonerar om och uttrycker hur användningen av utemiljön kan tillmötesgå dessa behov. Vi diskuterar även hur design kan möjliggöra och stimulera till målgruppens/patientgruppens användning av utemiljön.

Seminarium: Att utveckla en intervjuguide

I inlämningsuppgift "Samla erfarenheter om en målgrupp/patientgrupp" ska du intervjua en person som har erfarenhet av din patientgrupp/målgrupp. Du har samlat dokumenterad kunskap om din målgrupp och sammanställt den i din inlämningsuppgift: "Samla kunskap om en patientgrupp/målgrupp". Utgå från den sammanställningen du gjorde där över målgruppens behov, liksom användningen av och uppmärksammade kvaliteter i utemiljöer/hälsoträdgårdar som du uppfattat skulle kunna möta dessa behov. Använd dessa punkter för att utveckla ett underlag till din intervju/dina intervjuer (dvs. en intervjuguide).

Seminarium: Platsanalys

Seminarieret består av 2 delar. Först kommer ni att arbeta i grupp. Det är viktigt att ni har med er dokumentation från studiebesöken vid vårdmiljöer i Lund, exempelvis foton, skisser och anteckningar. I den inledande övningen kommer ni att arbeta med och använda några miljöpsykologiska modeller för platsanalyser, på de miljöer ni besökt.

Därefter redovisas gruppövningen och diskuteras i helklass.

Studiebesök: Alnarps rehabiliteringsträdgård

Guidad rundvandring med fokus på design av trädgårdens olika rum och miljöer, under ledning av landskapsarkitekt Frederik Tauchnitz.

Ta gärna foton efter rundvandringen för att lättare kunna lyssna på guidningen.

Preliminärt studiebesök: Utemiljöer i Köpenhamn

Vi åker tillsammans med abonnerad buss från Alnarp till Köpenhamn.

Ni får före studiebesöket tillgång till handouts över de platser vi ska besöka liksom länktips (se underlag på Canvas).

Vid de olika studiebesöksplatserna arbetar ni både individuellt och i grupp.

På varje plats vi besöker ska ni undersöka om och på vilket sätt miljön och dess design svarar mot och kan möta användarnas behov eller inte.

1. Börja med att individuellt studera och undersöka miljön; observera, gör anteckningar, fotografera; och försök hitta exempel på, *på vilket sätt miljön svarar mot användarnas behov - eller inte*. (10 minuter).
2. Ni samlas i din grupp, kanske går ni åter runt i platsen, studerar och diskuterar med varandra, vad var och en av er hittat. (10 minuter).
3. Vi återsamlas och diskuterar, *hur platsen kan tänkas svara mot brukarnas behov*. (5 minuter).

Preliminärt studiebesök i två vårdmiljöer på USIL (Universitetssjukhuset i Lund).

(Se mer information och underlag på Canvas)

Vi samlas vid Barnklinikens huvudentré, Lasarettsgatan 48, och guidas för besök på Lekterapi och i deras utemiljö.

Därefter besöker vi Onkologens Strålningsenheter, Klinikgatan 5. Där vi får besöka både den nya som den gamla delen. Vi blir guidade inne i byggnaderna (Zon 1, se föreläsningsunderlag) samt i utemiljön vid den gamla byggnaden.

Preliminärt studiebesök: Utemiljöer vid två äldreboenden, Brunnsgatan 9-11, i Lund.

(Se mer information och underlag på Canvas)

Vi går tillsammans med personal in i bygganden och undersöker Zon 0 och 1 (se föreläsningsunderlag).

I utemiljön börjar vi gå runt för att få en känsla för helheten. Samarbeta gärna två eller flera som ni önskar.

Försök att beskriva miljöerna med ord och foto eller skisser. (OBS: Fotografera inte de boende eller andra som vistas där!) Det är fritt att utgå från personliga värderingar.

1. Undersök utemiljön runt de två boendehusen för målgruppen: Äldre med gångsvårigheter, för- och nackdelar i miljön.
2. Undersök utemiljön, den staketinhägnade trädgården, för målgruppen: Dementa.
3. Undersök utemiljön, hela eller delar, mot en av dig vald/valda målgrupper.

Du ska skapa ett underlag från platsen som du använder i seminariet: Platsanalys.

Arbeta gärna med foto, skisser och/eller anteckningar som stöd till minnet från besöket.

Övning: Bekvämlig och inspirerande utemiljö för äldre med vårdbehov

Detta är en introduktionsövning för att medvetandegöra designens betydelse för att kunna möta patientgruppers/målgruppers behov i utemiljön.

Ni delas in i fyra grupper. Varje grupp tilldelas en plats, en utemiljö på Alnarps Campus, som gruppen ska fokusera på, men ni ska alla besöka och undersöka samtliga fyra platser i fält och diskutera dem i gruppen. Platsens exakta avgränsning/omfattning avgör ni själva.

- Dokumentera platsen ni tilldelats med hjälp av planer, skisser och foton.
Dokumentationen ska vara tillgänglig på Canvas på datum angivet i schemat.

Dokumentationen ska vara tillgänglig för studenter på kursen Trädgårdar i vård (LK0281). De kommer att analysera hur väl miljön tillgodoser målgruppens behov, d.v.s. platsens användbarhet för målgruppen.

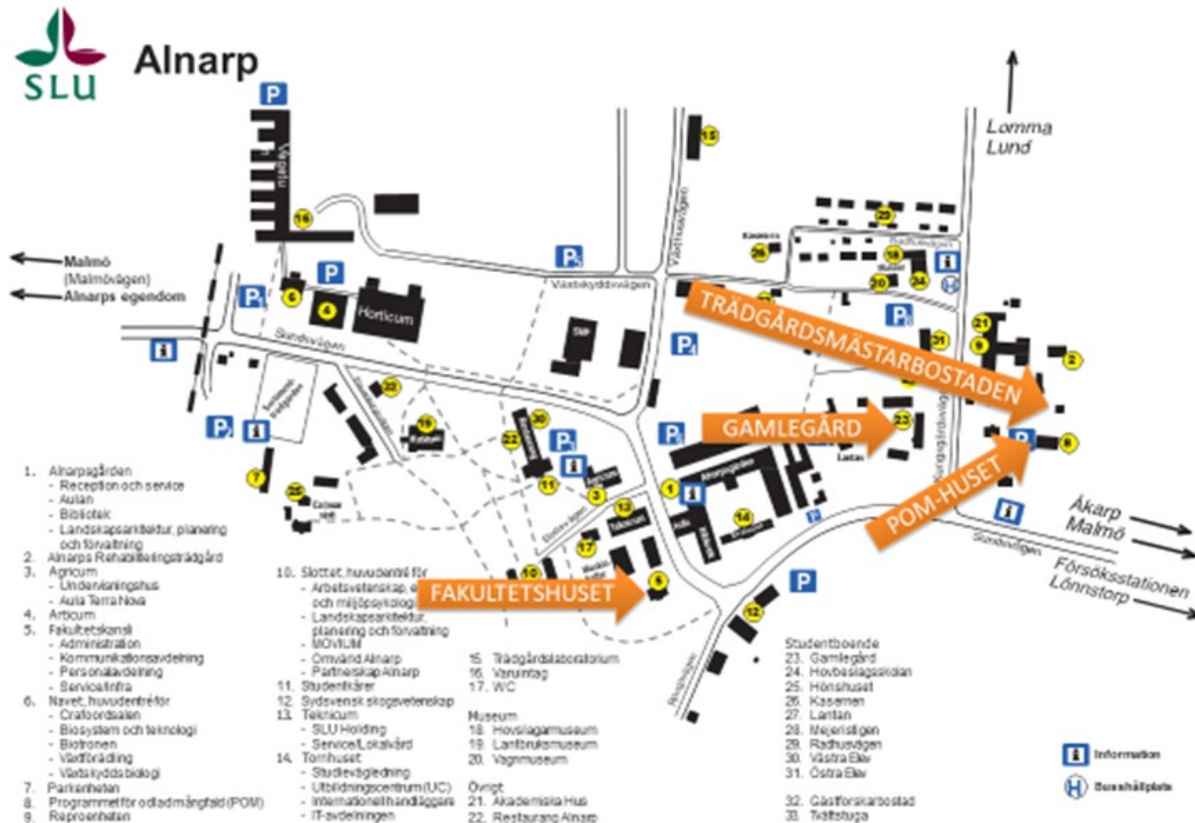
Ert fokus är på utemiljöns design. Ni analyserar utemiljön och reflekterar t.ex. kring designens konsekvens för utemiljöns tillgänglighet för målgruppen äldre med vårdbehov, om möjligheten till kontakt med utemiljön i de olika zonerna och vilka upplevelser ni bedömer att dess nuvarande design erbjuder målgruppen. Gör gärna enkla skisser över området i förväg (innan dagskissen som beskrivs nedan).

1. Analysera utemiljön med fokus på design och dess utformning för att kunna möta målgruppens behov. Utgå från den kunskap om målgruppen er grupp har.
2. Analysera även utifrån de olika perspektiven: liggande, sittande resp. gående kortare eller längre sträckor samt fysisk förmåga och ork.
3. Identifiera platsens zoner och markera dessa på planen.
4. Analysera platsen/utemiljön utifrån de fyra zonerna (se föreläsningsunderlag) →

Studenterna från kursen Trädgårdar i vård analyserar miljöernas användbarhet för målgruppen. De kommer att presentera sina resultat på ett seminarium och överlämna en ”beställning” till er över brister i användbarheten (användning, aktiviteter, sinnesstimulering) för målgruppen äldre med vårdbehov.

Efter deras presentationer arbetar ni i varje grupp med att ta fram förslag på lösningar, idéer och skisser på er tilldelade utemiljö, för att tillgodose målgruppens behov bättre. Ni redovisar, presenterar och motiverar era förslag i helklass för studenterna i Trädgårdar i vård. Ni har 20 minuter till er presentation. Alla deltar aktivt och diskuterar gjorda analyser och förslag/skisser.

Samtliga platser finns på Alnarps campus (se översiktskarta).

1. Fakultetshuset 2. Gamlegård 3. Trädgårdsmästarbostaden 4. POM huset

Övning: Att söka sin plats i Alnarps rehabiliteringsträdgård (eller annan frivillig plats)

”Vilken plats talar till dig just nu?” Detta är en upplevelseövning som genomförs individuellt och gärna i tystnad. Ströva fritt en stund och välj/sök dig efterhand till en plats som ”talar till dig” eller tilltalar dig.

Lägg dig ner, sätt dig ner eller fortsatt promenera omkring. Om det är möjligt så stanna i vad du upplever/känner just nu och ge det, det utrymme som är bekvämt för dig.

Om det är möjligt, tillåt de tankar eller känslor som kommer, att få komma fram och bli tydliga för dig. Stanna i din upplevelse så länge som är bekvämt.

- När du känner dig färdig/redo – Försök fånga vad som var viktigast för dig på denna plats utan att bedöma, sortera eller resonera bort dina reflektioner. Vad fick dig att välja denna plats?
- Reflektera gärna kring de kvalitéer som finns i platsen du valde; dess utformning, uttryck, yta, ljud, färger osv.
- Dokumentera med foto, skisser och text

Du får möjlighet att presentera din plats och din upplevelse i helklass, se schema.

Kursplan

LK0274 Hälsoträdgårdar, 15 hp

Healthcare gardens

Kursen ges i Trädgårdsingenjör: design - kandidatprogram

Kursplan fastställd: 2015-11-11 (Gäller fr.o.m. ht 2016)

Versionshistorik: 1. ht 2016 -

Ämnen: Landskapsarkitektur/Trädgårdsvetenskap

Utbildningens nivå: Grundnivå

Fördjupning: Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav (G2F)

Betygsskala: 5/ 4/ 3/ U

Kraven för kursens olika betygsgrader framgår av betygskriterier, som redovisas i bilaga till kursplanen. Aktuell information om betygskriterier ska finnas tillgänglig senast vid kursstart.

Förkunskapskrav:

Kunskaper motsvarande 60 hp landskapsarkitektur eller 60 hp trädgårdsvetenskap.

Mål:

Kursen syftar till att ge en introduktion till forskning om hälsofrämjande miljöer samt grundläggande kunskaper inom trädgårdsgestaltning som fokuserar på särskilda målgruppers olika behov och preferenser.

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- redogöra för begreppet hälsoträdgård samt ge exempel på vad hälsoträdgårdar kan innehålla och hur de kan användas
- sammanställa kunskap som är relevant för specifika målgruppers samspel med utomhusmiljö
- dra slutsatser om olika målgruppers samspel med utomhusmiljö
- beskriva kvaliteter och brister i befintliga utomhusmiljöer utifrån olika målgruppers varierande behov
- ge ändamålsenliga förslag för innehåll och utformning av hälsoträdgårdar
- kommunicera praktiska och teoretiska kunskaper inom området till yrkesverksamma och lekmän

Innehåll

Kursen består av två delar. *Den första delen* utgörs av en genomgång av grundläggande begrepp och litteratur om hälsoträdgårdar och olika målgruppers behov i utemiljön, exempelvis barn, äldre, sjuka eller funktionshindrade personer. Studenterna gör här kunskapssammanställningar om särskilda behov, beteenden och egenskaper som kännetecknar olika målgrupper och lär sig om olika metoder för platsanalyser med relevans för hälsoträdgårdar. I *den andra delen* omsätts kunskapen till faktiska slutsatser om olika målgruppers samspel med utomhusmiljö. Olika miljöers för- och nackdelar diskuteras i förhållande till de olika målgruppernas specifika behov för att leda till ändamålsenliga förslag för innehåll och utformning av hälsoträdgårdar. Kursen innehåller föreläsningar, workshops, övningsuppgifter (obligatoriska), seminarier (obligatoriska) och studiebesök (obligatoriska).

Examinationsformer och fordringar för godkänd kurs:

Närvaro och aktivt deltagande i obligatoriska moment.

Godkända skriftliga övningsuppgifter inklusive opposition och muntlig presentation.

- Om studenten inte blivit godkänd på ett prov har examinator rätt att ge en kompletteringsuppgift – om det finns skäl för det och om det är möjligt.
- Om studenten har ett beslut från SLU om särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller låta studenten genomföra provet på ett alternativt sätt.
- Om denna kursplan ändras, eller om kursen läggs ner, ska SLU besluta om övergångsregler för examination av studenter som antagits enligt denna kursplan och ännu inte blivit godkända.

Övriga upplysningar

- Rätten att delta i undervisning och/eller handledning gäller endast det kurstillfälle som studenten blivit antagen till och registrerad på.
- Om det finns särskilda skäl, har studenten rätt att delta i moment som kräver obligatorisk närvaro vid ett senare kurstillfälle. Mer information finns i utbildningens regelsamling.

Ansvarig institution/motsvarande

[Institutionen för arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi](#)

Ort

Alnarp

Kompletterande uppgifter

Fastställd av: Programnämnden för utbildning inom landskap och trädgård (PN - LT)

Betygskriterier

Betygskriterier utifrån lärandemål på kursen: Hälsoträdgårdar						
Betyg	Lärandemål 1: redogöra för begreppet hälsoträdgård samt ge exempel på vad hälsoträdgårdar kan innehålla och hur de kan användas	Lärandemål 2: sammanställa kunskap som är relevant för specifika målgruppers samspel med utomhusmiljö	Lärandemål 3: dra slutsatser om olika målgruppers samspel med utomhusmiljö	Lärandemål 4: beskriva kvaliteter och brister i befintliga utomhusmiljöer utifrån olika målgruppers varierande behov	Lärandemål 5: ge ändamålsenliga förslag för innehåll och utformning av hälsoträdgårdar	Lärandemål 6: kommunicera praktiska och teoretiska kunskaper inom området till yrkesverksamma och lekmän
5	ger välgrundade och problematiserande beskrivningar av begreppet hälsoträdgårdar samt vad sådana kan innehålla och hur de kan användas, utifrån kurslitteratur, föreläsningar och ytterligare	ger välunderbyggda och välmotiverade beskrivningar av specifika målgrupper med hög relevans för deras samspel med utomhusmiljö	formulerar kreativa och genomtänkta slutsatser om olika målgruppers samspel med utemiljön	genomför välunderbyggda, kreativa och välmotiverade analyser av befintliga utomhusmiljöer problematisera de utifrån olika målgruppers varierande behov	ger genomtänkta och väl underbyggda förslag på ändamålsenligt innehåll och utformning av hälsoträdgårdar	kommunicerar logiskt och välunderbyggt praktiska och teoretiska kunskaper inom området till yrkesverksamma och lekmän
4	diskuterar och reflekterar strukturerat kring vad hälsoträdgårdar är, vad de kan innehålla och hur de kan användas, utifrån kurslitteratur och föreläsningar	sammanställer detaljerad kunskap om specifika målgrupper med god relevans för deras samspel med utomhusmiljö	formulerar detaljerade slutsatser om olika målgruppers samspel med utomhusmiljö	beskriver detaljerat kvaliteter och brister i befintliga utomhusmiljöer med genomtänkta kopplingar till olika målgruppers varierande behov	ger detaljerade och väl motiverade förslag på ändamålsenligt innehåll och utformning av hälsoträdgårdar	kommunicerar detaljerat och strukturerat praktiska och teoretiska kunskaper inom området till yrkesverksamma och lekmän
3	återger strukturerad information om vad hälsoträdgårdar är, vad de kan innehålla och hur de kan användas, utifrån kurslitteratur och föreläsningar	sammanställer grundläggande kunskap om specifika målgrupper med relevans för deras samspel med utomhusmiljö	formulerar grundläggande slutsatser om olika målgruppers samspel med utomhusmiljö	beskriver grundläggande kvaliteter och brister i befintliga utomhusmiljöer med tydliga kopplingar till olika målgruppers varierande behov	Ger tydliga och ändamålsenliga förslag på innehåll och utformning av hälsoträdgårdar	kommunicerar på ett grundläggande plan praktiska och teoretiska kunskaper inom området till yrkesverksamma och lekmän
U						

Kurslitteratur

I kurslitteraturlistan nedan finns angivet om litteratur finns på Canvas på Alnarpsbiblioteket eller på webben. Litteratur på Canvas är tillgänglig för dig som går kursen men du har inte rätt att sprida vidare.

Många av SLU-bibliotekens databaser, e-tidskrifter och andra elektroniska resurser är licensbelagda och kan bara användas internt inom SLU. Dessa licensbelagda resurser kan du som är student få tillgång till med hjälp av vår VPN-tjänst, oberoende av var du befinner dig. Läs här om hur du går tillväga: <https://student.slu.se/studieservice/it-stod1/support/databaser-och-e-tidskrifter/>

Kurslitteraturen är uppdelad i följande delar:

- Referenslitteratur till kursen i sin helhet
- Kurslitteratur till uppgift: Utgångspunkter och begrepp
- Kurslitteratur till uppgift A: Samla dokumenterad kunskap om en målgrupp
- Kurslitteratur till uppgift B: Samla erfarenhet om en målgrupp
- Kurslitteratur till uppgifterna C och D: Platsanalys och gestaltning

Det finns möjlighet att boka hjälp av en bibliotekarie (exempelvis till uppgift A):

<https://www.slu.se/site/bibliotek/kontakta-oss/boka-en-bibliotekarie/>

Referenslitteratur till kursen i sin helhet

Bengtsson, A., Oher, N., Åshage, A., Lavesson, L., Grahn, P. (2018). *Evidensbaserad design av utemiljö i vårdsammanhang: En forskningssammanställning*. Landskapsarkitektur, trädgård, växtproduktionsvetenskap: rapportserie:17. Alnarp: Sveriges lantbruksuniversitet. <https://www.ptsforum.se/media/3332/ltv-rapport-2018-7-2.pdf>

Cooper Marcus, C. & Sachs, N. (2014) *Therapeutic Landscapes: An Evidence-Based Approach to Designing Healing Gardens and Restorative Outdoor Spaces*. John Wiley and Sons, New Jersey. (Alnarpsbiblioteket: online access)

Kurslitteratur: Utgångspunkter och begrepp

Abramsson, K. & Tennygart, C. (2003) *Grön Rehabilitering. Behov, möjligheter och förutsättningar för en grön rehabiliteringsmodell*. Växjö: LRF Sydost. (Alnarpsbibl.)

Grahn, P. (2012) Natur och hälsa i en alltmer urban livsmiljö. *Socialmedicinsk tidskrift* 3, sid 207-216. <http://socialmedicinsk-tidskrift.se/index.php/smt/article/view/917/727>

Grahn, P. & Ottosson, Å. (2010) *Trädgårdsterapi: Alnarpsmetoden: Att ta hjälp av naturen vid stress och utmattning*. Stockholm: Bokförlaget Bonnier Existens. (Alnarpsbiblioteket)

Hägerhäll, C. (2005) Naturen i landskapsupplevelsen och landskapsupplevelsens natur. I M. Johansson & M. Küller (Red.), *Svensk miljöpsykologi*. Stockholm: Studentlitteratur. Sid. 209-226. (Alnarpsbiblioteket)

Nebelong, H. (2003) Sansehaver – Naturens terapirum. *Vaekst* 4:2003

Schmidtbauer, P., Grahn, P. & Lieberg, M. (2005) *Tänkvärda trädgårdar*. Stockholm: Formas. (Alnarpsbiblioteket)

Cooper Marcus, C. & Sachs, N. (Eds.) (2014) *Therapeutic Landscapes: An Evidence-Based Approach to Designing Healing gardens and Restorative outdoor spaces*. John Wiley & Sons Ltd.

Kurslitteratur A: Samla dokumenterad kunskap om en målgrupp

Läkemedelsverket (2014) *Läkemedelsboken* www.lakemedelsboken.se

Nevstrup Andersen, L. (2007) *Betydningen af de aktiviteter som udføres af deltagerne i Alnarps Rehabiliteringshave og sammenhængen til omgivelserne*. Examensarbete, SLU Alnarp. <http://ex-epsilon.slu.se/1812/>

Björkqvist, U. (2009) *Naturnära omsorg – en handbok*. Kårkulla samkommun, Vasa. (Alnarpsbiblioteket) Kan köpas via: majohans@karkulla.fi

Malmgren, P. (2008) *Upplevelser av natur utan visuella intryck*. Examensarbete, SLU. <http://ex-epsilon.slu.se:8080/archive/00002745/01/UpplevelserAvNatur-MalmgrenJuli08.pdf>

[Palsdottir A M et al \(2015\)](#) *Nature-based rehabilitation in peri-urban areas for people with stress-related illness*. <http://www.researchgate.net/publication/282438110>

Kurslitteratur B: Samla erfarenhet om en målgrupp

Jacobsen, J. (1993) *Intervju: Konsten att lyssna och fråga*. Lund: Studentlitteratur. (Alnarpsbiblioteket)

Extensivt

Trost, J. (2005) *Kvalitativa intervjuer*. Lund: Studentlitteratur. (Alnarpsbiblioteket)

Kurslitteratur C och D: Platsanalys och gestaltning

Ahnesjö, Sofia, 2019. Utvärdering av miljökvantiteter i utemiljö vid barn- och ungdomspsykiatrisk akutmottagning. Examensarbete, SLU Alnarp. https://stud.epsilon.slu.se/15439/7/ahnesjö_s_200320.pdf

Bengtsson, A., Oher, N., Åshage, A., Lavesson, L., Grahn, P. (2018). Evidensbaserad design av utemiljö i vårdsammanhang: En forskningssammanställning. Landskapsarkitektur, trädgård, växtproduktionsvetenskap: rapportserie:17. Alnarp: Sveriges lantbruksuniversitet. <https://www.ptsforum.se/media/3332/ltv-rapport-2018-7-2.pdf>

Bengtsson, A. & Grahn, P. (2014). Natur och trädgård i ett vårdsammanhang. I Wijk, H. (red) *Vårdmiljöns betydelse*. Studentlitteratur. Sid 229-254. (Fronter)

Bengtsson, A. (2003) *Utemiljöns betydelse för äldre och funktionshindrade – Kunskapssammanställning*. Statens folkhälsoinstitut 2003:6. Läs kapitel ”Attraktiv utevistelse” samt ”Tillgänglig utevistelse” (sid 48-70) i: <http://www.arkus.se/publikationer-for-nedladdning/utemiljons-betydelse-for-aldre-och-funktionshindrade/>

Månsson, K. (2002) *Bygg för alla*. Stockholm: Svensk byggtjänst. (Alnarpsbiblioteket)

Nordh, H. (2006) *Parkkaraktärer – ett verktyg för planering och gestaltning av grönområden*. Examensarbete, SLU. <http://ex-epsilon.slu.se/1069/> Läs kapitel 3 och 4 (sid 15-26)

Oher, N. (2016) *Hälsofrämjande vårdmiljöer från insida till utsida*. Examensarbete SLU.

Persson, K. (2006) *Vatten som väcker sinnen*. Examensarbete, SLU.
<http://ex-epsilon.slu.se/1395/>

Stigsdotter, U. (2012) Terapitradgårdar – evidensbaserad hälsodesign. *Socialmedicinsk tidskrift* 3, sid 240-250. <http://socialmedicinsktidskrift.se/index.php/smt/article/view/914/722>